

94. JESENSKO ZATIRANJE PLEVELOV V ŽITIH - 20.10.2023 09:01 - Zaključeno

V SV Sloveniji je ugodno vreme omogočilo spravilo koruze, ter pripravo tal za setev ozimin. Trenutno poteka intenzivna setev ozimnih žit, večina ozimnega ječmena je že posejanega, prav tako tudi ozimne pšenice in tritikale. Suhi in topli jeseni je sledila ohladitev in padavine, ki so bile že nujno potrebne. Predvidevam, da bo vznik žit zaradi vlage v tleh dober, kakor tudi rast in razvoj jesenskih plevelov. V kolikor bodo vremenske razmere dopuščale, priporočamo uporabo jesenskih herbicidov, ko žita razvijejo 1 do 2 lista. V tem obdobju bodo vznikli tudi pleveli. V jesene uporabljeni herbicidi so najbolj učinkoviti na komaj vznikle plevela. Po navadi je zatiranje plevelov v pomladanskem obdobju manj učinkovito, ker so pleveli spomladi že bolj razviti, preveliki in so že porabili nekaj hranil, pa še vremenske razmere morajo dopuščati izvedbo škropljenja.

Najpogostejši jesenski pleveli v žitih so:

- **enoletni ozkolistni:** navadni srakoperec, njivni lisičji rep, latovke, stoklase;
- **enoletni širokolistni:** njivska vijolica, jetičniki, navadna zvezdica-kurja črevca, krvomočnica, škrlatnordeča mrtva kopriva, kamilice, navadni plešec, plezajoča lakota-smolenc, poljski mak, modri glavinec...

Omenjeni pleveli v fazi razraščanja žit povzročijo izgube pridelkov, ki jih kasneje ni mogoče nadoknaditi. Za uspešno delovanje herbicidov pred pleveli je ključnega pomena, da jih zatiramo dovolj zgodaj, v začetnih razvojnih fazah razvoja.

V kolikor bodo vremenske in talne razmere dopuščale, **priporočamo, da zatiranje plevelov v žitih opravite že v jesenskem času, ko so pleveli še majhni in so herbicidi najbolj učinkoviti.** Po večletnih izkušnjah lahko sodimo, da je jesenska uporaba herbicidov učinkovitejša na enoletne ozkolistne in širokolistne plevela, spomladi nam lahko delajo težave le večletni širokolistni koreninski pleveli kot so njivski slak in osati, ki jih pa lahko zatiramo skupaj z uporabo fungicidov.

Jeseni lahko zatiramo plevela takoj po setvi, pred vznikom ali po vzniku posevka in plevelov. Pri uporabi herbicidov moramo **biti pozorni na dnevne in nočne temperature.** V času škropljenja naj bodo dnevne temperature vsaj nad 5 °C, priporočena je 8 – 10 °C, nočne morajo biti nad 0 °C. Za doseganje visoke učinkovitosti delovanja herbicidov, je priporočljivo, da se škropljenje opravi v tistem delu dneva, ko se rastline posevka že posušijo, tla pa so še vedno vlažna.

Za zatiranje plevelov v žitih jeseni lahko uporabite naslednje pripravke:

Pripravek	Odmerek	Registriran za	Fenološka faza uporabe	Delovanje na plevela
<p>Arnold (diflufenikan 20%, flufenacet 40%)</p> <p>Priporočamo v kombinaciji s herbicidom Boxer</p>	0,6 L/ha	ozirno pšenico	<p>pred vznikom posevka (BBCH 00-09) ali po vzniku posevka, od fenološke faze, ko je razvit prvi list, do faze, ko sta zaznavna dva stranska poganjka (BBCH 11 do 22).</p> <p>Prepovedan na VVOI in za vključene v KOPOP v Vodne vire.</p>	<p>za zatiranje ozkolistnega in širokolistnega plevela Sredstvo, uporabljeno pred vznikom posevka, zatira: njivski lisičji rep, navadni srakoperec, plezajočo lakoto, navadno zvezdico in jetičnike. Sredstvo, uporabljeno po vznikom posevka, zatira njivski lisičji rep, plezajočo lakoto, koprive, pravo kamilico, navadno zvezdico, jetičnike in njivsko vijolico, ter omejuje številčnost populacije plevelov iz rodu Brassica in njivskega maka.</p>
<p>Lector delta (diflufenikan 50%, florasulam 5 %)</p>	<p>Jeseni: 0,075 L/ha. Spomladi: 0,1 L/ha</p>	<p>v ozimni pšenici, ozimem ječmenu, ozimni rži, ozimni tritikali, jari pšenici, jarem ječmenu</p>	<p>V jeseni se tretira, od razvojne faze dveh listov, do faze, ko sta dva stranska poganjka zaznavna (BBCH12-22). Spomladi se tretira, ko je prvi stranski poganjek zaznaven, do faze, ko je</p>	<p>za zatiranje širokolistnega plevela Sredstvo dobro zatira (učinkovitost >85%): njivsko pasjo kamilico, navadni plešec, navadni zebat, plezajočo lakoto, nediščo trirobko, njivsko spominčico, poljski mak, njivsko gorjušico, navadno zvezdico, njivski mošnjak,</p>

Priporočamo v kombinaciji s herbicidom Boxer ali Torulux 50 SC ali Fluent 500 SC			drugo kolence vsaj 2 cm nad prvim kolencem (BBCH 21-32)	bršljanastolistni jetičnik, perzijski jetičnik in njivsko vijolico. Sredstvo zadovoljivo zatira (učinkovitost 70 - 84,9%): belo metliko, modri glavinec in škrlatnordečo mrtvo koprivo.
Boxer (prosulfokarb 80%) Priporočamo v kombinaciji s herbicidom Lector delta ali Torulux 50 SC ali Fluent 500 SC ali Flash 500 SC	5 l/ha, v kombinaciji zmanjšamo odnerek	ozirma pšenica, ozirmi ječmen	Pred vznikom žit, vendar samo če je zagotovljena dobra pokritost semena (globina setve najmanj 3 cm), po vzniku žit do začetka razraščanja.	ozkolistnega in širokolistnega plevela: Sredstvo dobro zatira: enoletno latovko, ščire, pasje zelišče, navadno zvezdico, njivsko spominčico pravo kamilico, enoletni gošec, krvonočnico, škrlatnordečo mrtvo koprivo in jetičnike. Sredstvo delno zatira: navadni srakoperec, belo metliko, plezajočo lakoto, dresni in njivsko vijolico
Bizon (diflukenikan 10%+ florasulam 0,375%+ penoksulam 1,5%)	1 l/ha pri porabi vode 100-400 L/ha	v ozirnih žitih (pšenica, ječmen, rž, tritikala), manjša uporaba v piri	Pšenico, ječmen in tritikalo se tretira od razvitega prvega lista do razvojne faze, ko so zaznavni trije stranski poganjki (BBCH 11- 23). Rž se tretira od razvitega prvega do razvitega četrtega lista (BBCH 11-14). Najboljši učinek sredstva se doseže pri tretiranju v zgodnjih fazah razvoja plevela, med klijem do razvojne faze, ko ima plevel razvite 2-3 liste.	za jesensko zatiranje enoletnega širokolistnega plevela in navadnega srakoperca. Sredstvo zatira: navadni srakoperec ter naslednje širokolistne plevela: navadni plešec, modri glavinec, plezajočo lakoto, mrtve koprive, kamilice, navadno zvezdico, njivski mošnjak, jetičnike, njivsko vijolico in samosevno njivsko redkev.
Fluent 500 SC (flufenacet 50%) Priporočamo v kombinaciji s herbicidi: Stomp aqua, Sharpen 33EC ali Sharpen 40SC ali Tbm 75 WG ali Saracen max ali Lector delta ali Flash 500 SC	0,4 L/ha in porabi vode 200-300 L/ha,	v ozirni pšenici in ozirnem ječmenu	Tretiranje je dovoljeno zgolj v jesenskem času, ko so žita v fenološki fazi od prvega do šestega lista (BBCH 10-16). Prepovedan na VVOI in za vključene v KOPOP v Vodne vire.	za zmanjševanje zapleveljenosti z ozkolistnima pleveloma: njivski lisičji rep in navadni srakoperec.
Flash 500 SC (diflukenikan 50%) Priporočamo v kombinaciji s herbicidom Boxer ali Torulux 50 SC ali Fluent 500 SC	0,28 L/ha	v ozirni pšenici in ozirnem ječmenu	Sredstvom se tretira pred vznikom posevka (BBCH 00-09) ali po vzniku posevka, od fenološke faze, ko je razvit prvi list, do faze, ko sta zaznavna dva stranska poganjka (BBCH 10-21).	za zatiranje enoletnega širokolistnega plevela in navadnega srakoperca; škrlatnordečo mrtvo koprivo, nedišečo triirobko, navadno zvezdico, jetičnike, njivsko vijolico ter rastline iz rodu Brassica. Sredstvo delno deluje na plezajočo lakoto.
Flexidor (izoksaben 50%)	0,25 L/ha	ozirni pšenici in ozirnem ječmenu	Od razvojne faze po setvi do faze razvitih treh listov (BBCH 00-13).	za zatiranje enoletnega širokolistnega plevela.
Stomp aqua (pendimetalin 455 g/L) Priporočamo v kombinaciji s herbicidom Boxer ali Torulux 50 SC ali Fluent 500 SC	2,9 l/ha	ozirma pšenica, durum pšenica, ozirmi ječmen, ozirma rž, tritikala, jari ječmen	Pred vznikom do začetka kolenčenja BBCH 30.	za zatiranje enoletnega ozkolistnega in nekaterih vrst širokolistnega plevela. Učinkovito zatira: enoletno latovko, navadno zvezdico, navadno lobodo, poljski mak, belo metliko, njivsko spominčico, njivsko vijolico, ptičjo dresen, škrlatno rdečo mrtvo koprivo, njivno kurjo češnjico, jetičnik, pasje zelišče ter samoniklo oljno ogrščico. Slabše zatira naslednje plevela:

				navadno latovko, navadno rosnico, navadni plešec ter kamilico – razen kamilice v jarem ječmenu.
<p>Sharpen 33 EC</p> <p>(pendimetalin 330 g/L)</p> <p>Priporočamo v kombinaciji s herbicidom Boxer ali Tolurex 50 SC ali Fluent 500 SC</p>	3-5 L/ha	ozirma pšenica	Tretira se v jeseni pred vznikom posevka (BBCH 00-09) ali takoj po vzniku (BBCH 10-13) jeseni ali spomladi.	<p>za zatiranje enoletnega ozkolistnega in širokolistnega plevela</p> <p>zatira (>80% učinkovitost) naslednje ozkolistne plevela: lisičji rep, srakoperec, krvavordeča srakonja, navadna kostreba, laška ljulka, enoletna latovka in sivozeleni muhvič.</p> <p>- zmanjševanje zapleveljenosti (<80% učinkovitost) naslednjih ozkolistnih plevelov: prstasti pesjak in žabje ločje.</p> <p>- zelo slabo zatira (<40% učinkovitost) naslednje ozkolistne plevela: divji sirek in okrogla ostrica.</p> <p>- zatira (>80% učinkovitost) naslednje širokolistne plevela: ščir, samosevna ogrščica, navadni plešec, bela metlika, osat, navadni kristavec, čapljevec, lakota, navadna posončnica, škrlatnordeča mrtva kopriva, kamilica, enoletni golšec, njivska spominčica, poljski mak, dresen, tolščak, navadna zvezdica, redkev, pasje zelišče, njivski mošnjač, jetičnik in njivska vijolica.</p> <p>- slabo zatira (40-60% učinkovitost) naslednje plevela: slak in njivska preslica.</p>
<p>Sharpen plus</p> <p>(pendimetalin 400 g)</p> <p>Priporočamo v kombinaciji s herbicidom Boxer ali Tolurex 50 SC ali Fluent 500 SC</p>	2,5-4 L/ha	ozirimo pšenico	Tretira se v jeseni pred vznikom posevka (BBCH 00-09) ali takoj po vzniku (BBCH 10-13) jeseni ali spomladi.	<p>za zatiranje enoletnega ozkolistnega in širokolistnega plevela</p> <p>zatira (>80% učinkovitost) naslednje ozkolistne plevela: lisičji rep, srakoperec, krvavordeča srakonja, navadna kostreba, laška ljulka, enoletna latovka in sivozeleni muhvič.</p> <p>- zmanjševanje zapleveljenosti (<80% učinkovitost) naslednjih ozkolistnih plevelov: prstasti pesjak in žabje ločje.</p> <p>- zelo slabo zatira (<40% učinkovitost) naslednje ozkolistne plevela: divji sirek in okrogla ostrica.</p> <p>- zatira (>80% učinkovitost) naslednje širokolistne plevela: ščir, samosevna ogrščica, navadni plešec, bela metlika, osat, navadni kristavec, čapljevec, lakota, navadna posončnica, škrlatnordeča mrtva kopriva, kamilica, enoletni golšec, njivska spominčica, poljski mak, dresen, tolščak, navadna zvezdica, redkev, pasje zelišče, njivski mošnjač, jetičnik in njivska vijolica.</p> <p>- slabo zatira (40-60% učinkovitost) naslednje plevela: slak in njivska preslica.</p>
Trinity	2 L/ha	v ozirni pšenici,	V jeseni takoj po vzniku, ko	enoletnega ozkolistnega in

<p>(diflufenikan 4%, klorotoluron 25%, pendimetalin 30%)</p>		<p>ozimem ječmenu, ozimi rži in ozimi tritikali</p>	<p>prvi list prodre skozi koleoptilo do faze, ko je tretji list razvit (BBCH 10-13).</p>	<p>Širokolistnega plevla. Sredstvo učinkovito zatira naslednje ozkolistne plevle: navadni srakoperec, njivni lisičji rep in enoletno latovko ter naslednje širokolistne plevle: navadni plešec, škrlatnordečo mrtvo koprivo, pravo kamilico, poljski mak, navadno zvezdico, jetičnike, njivsko vijolico, krvonočnico, njivsko spominčico oljno ogrščico, plezajočo lakotno</p>
<p>Tolurex 50 SC (klortoluron 50%)</p>	<p>Pred vznikom 3,5-4 l/ha; Po vzniku 2,5- 3 l/ha</p>	<p>pšenico in ječmen nekatero sorte pšenice občutljive na aktivno snov klortoluron</p>	<p>Pred vznikom ali po vzniku v fazi 1-3 listov.</p>	<p>enoletnega ozkolistnega in širokolistnega plevla. Pred vznikom dobro zatira: njivni lisičji rep, navadni srakoperec, njivska spominčica, enoletna latovka, njivska pasja kamilica, gluhi oves, nedišeča triobka, navadna škrbinka, prava kamilica, navadna ogrščica, spomladanska kokošnica, njivska gorjušica in njivski oklast. Pred vznikom zadovoljivo zatira: navadni plešec, poljski mak, modri glavinec, laška ljuljka in navadna rosnica. Po vzniku dobro zatira: škrlatnordeča mrtva kopriva, navadna zvezdica, breskova dresen, plazeča zlatica in ptičja grašica. Po vzniku zadovoljivo zatira: njivni lisičji rep, navadni srakoperec in ambrozija.</p>
<p>Tbm 75 WG (tribenuron-metil 75%) Priporočamo v kombinaciji s herbicidi: Fluent 500 SC</p>	<p>20 g/ha</p>	<p>v ozimi in jari pšenici, ječmenu, ovsu, ozimi rži in tritikali</p>	<p>V fazi žit od dveh razvitih listov do faze, ko je 3. kolence 2 cm nad drugim kolencem</p>	<p>Za zatiranje enoletnega širokolistnega plevla. Sredstvo dobro zatira (učinkovitost >86%): nedišeča triobka, navadna zvezdica, njivska gorjušica, navadni plešec, poljski mak in ptičja dresen. Sredstvo zmanjšuje zapleveljenost (učinkovitost 70-85%): bela metlika, modri glavinec, škrlatnordeča mrtva kopriva in prava kamilica. Sredstvo omejeno deluje (učinkovitost 55-69%): navadna ambrozija.</p>
<p>Saracen max (tribenuron-metil 60% florasulam 20%) Priporočamo v kombinaciji s herbicidom Boxer ali Tolurex 50 SC ali Fluent 500 SC</p>	<p>25 g/ha</p>	<p>v ozimem in jarem ječmenu, ozimem in jarem ovsu, ozimi pšenici, ozimi rži in ozimi tritikali</p>	<p>Od razvojne faze dveh razvitih listov do razvojne faze zastavičarja, ko je ploskev zgornjega lista zravnana in je viden jeziček (ligula) (BBCH 12-39).</p>	<p>Za zatiranje širokolistnega plevla: navadni slakovec, njivska gorjušica, plezajoča lakota, navadna zvezdica, poljski mak, bela metlika, njivska vijolica, njivski mošnjak, navadni steničnjak, navadna spominčica, navadni zebret, ptičja dresen, škrlatnordeča mrtva kopriva, breskova dresen, nedišeča triobka, navadni plešec.</p>

Pred uporabo posameznih sredstev za varstvo rastlin je potrebno prebrati in upoštevati navodila za uporabo. Upoštevati je potrebno predpisane razdalje od voda 1. in 2. reda, [vzpostaviti je potrebno varovalne pasove ob vodotokih](#), kjer velja prepoved uporabe gnojil in FFS (glej spodaj). Upoštevajte dobro kmetijsko prakso varstva rastlin s poudarkom na varovanju čebel ter na vodenje evidenc o uporabi fitofarmaceutskih sredstev, ki jih je treba hraniti tri leta; za vključene v KOPOP pa pet let. Hraniti morate tudi račune o nakupu sredstev za varstvo rastlin.

DKOP 4: VZPOSTAVITEV VAROVALNIH PASOV VZDOLŽ VODNIH TOKOV

Oranje v varovalnem pasu je prepovedano, dovoljena je površinska obdelava zaradi vzdrževanja varovalnega pasu (priprava zemljišča za setev dovoljenih posevkov, košnja, mulčenje ali paša). Varovalni pas je lahko zaraščen s travo, travnimi mešanici, deteljami, lucernami, travno deteljnimi mešanici, deteljno travnimi mešanici, samoniklimi rastlinami, grmovjem ali drevesi. Priobalna zemljišča (za namen tega standarda so to varovalni pasovi) ob vodah 1. reda v širini 15 m in 2. reda v širini 5 m, morajo biti vzpostavljena v skladu z zakonom, ki ureja vode. Varovalni pasovi ob osuševalnih jarkih širših od 2 m v širini 3 m morajo biti vzpostavljeni. Znotraj varovalnih pasov je prepovedano gnojenje z organskimi in mineralnimi gnojili, ne velja za iztrebljanje živali na pašnikih med pašo. Znotraj varovalnih pasov velja prepoved uporabe FFS. Znotraj varovalnih pasov velja prepoved odlaganja organskih gnojil. Paša žvane na varovalnih pasovih se izvaja brez poseganja v strukturo brega vodnih teles. Znotraj varovalnih pasov se izvaja napajanje žvane v vodotokih na za to določenih mestih in na kontroliran način brez pretiranih znakov poškodbe zemljišča. Napajamo jih na kontroliran način v več manjših skupinah. Živali na paši v varovalnem pasu ne dokrmeljemo.

Datum objave obvestila: 20.10.2023 09:01

Obvestilo prognošičnega centra: Severovzhodna Slovenija/Kmetijsko gozdarski zavod Maribor

Objavil/a: MIKLAVC Jože

Pripravil: **Jože Miklavc**

[Seznam registriranih FFS](#)

